

τῆς πτωχείας τούτων πολλάκις παραπονούνται πρὸς δικαιολόγησιν τῆς ἀδρανείας τῶν, ἥτις ἀδράνεια σύμπτωμα κατ' ἀρχὰς οὐσα ἀπλοῦν τοῦ βίου τῶν, γίνεται τῷ χρόνῳ ἕξις κραταῖα καὶ δευτέρα φύσις καὶ οὕτω τοὺς παραπέμπει λεληθότως εἰς τὸ ἀκλεές γῆρας.

Δ'. Συλλογὴ τῶν κατὰ τὴν Ἑπειρὸν δημοτικῶν ἀσμάτων ὑπὸ Γ. Χρ. Χασιώτου, ἐκδιδόντος Κ. Τεφαρίκη. Ἐν Ἀθήναις, τύποις Ραδαμάνθυος, 1866. [εἰς 8^{ον} σελ. κη' καὶ 247.]

Ὁ τοῦ παρόντος βιβλίου συντάκτης, φοιτῶν εἰσέτι ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ, ἔκρινεν, ὅτι δύναται, οἰκονομῶν τὸν καιρὸν τῶν μελετῶν του, νὰ ἀσχοληθῇ καὶ εἰς σύνταξιν φιλολογικῶ βιβλίου. Καλῶς δ' ἐποίησεν, ὅτι ἀντὶ νὰ τραπῇ εἰς ἄλλα μάταια, συνέλεξε καὶ ἐξέδωκε δημοτικὰ ἄσματα τῆς πατρίδος του Ἑπεירוῦ, τὰ ὁποῖα καὶ ὡς ποιητικὰ προϊόντα καὶ ὡς μνημεῖα γλωσσικὰ ἔχουσιν ἀξίαν. Ὅχι ὀλίγα τῶν νῦν ἐκδιδομένων δὲν εἶναι εἰμὴ παραλλαγὰι τῶν ἤδη γνωστῶν καὶ περιληφθέντων ἐν ἄλλαις τε συλλογαῖς καὶ ἐν τῇ πλουσιωτάτῃ πασῶν, τῇ τοῦ Γερμανοῦ Passow, τῇ ἐκδοθείσῃ ἐν Λειψίᾳ τῷ 1860, ὡς τοῦτο δὲν λανθάνει καὶ τὸν κ. Χασιώτην. Ἀλλ' εὐρίσκονται ὁμῶς ἐν τῇ νέᾳ ταύτῃ συλλογῇ καὶ τινα ὅλως νέα καὶ ἀξιοπερίεργα, ἀνθ' ὧν ὀφείλεται εὐγνωμοσύνη εἰς τὸν κοπιᾶσαντα. Ἐκεῖνοι δὲ μόνον γνωρίζουσι τὰς πολλὰς δυσκολίας τοῦ ἔργου τοῦ συλλογέως, ὅσοι αὐτοὶ ποτε ἐκοπίασαν εἰς τὸ ἀναγράψαι ἐκ στόματος τοῦ λαοῦ τραγοῦδιον. Περὶ τούτων τῶν δυσκολιῶν δίδει λόγον ὁ συλλογεὺς ἐν σελ. κζ'. τῶν προλεγομένων του τὰ ὁποῖα προέταξε τοῦ βιβλίου, ἔνθα καὶ περὶ δημοτικῆς ἐν γένει ποιήσεως τὰ εἰκότα λέγονται καὶ περὶ τῶν πρὸ αὐτοῦ εἰς ὁμοίας συλλογὰς ἀσχοληθέντων Ἑλλήνων τε καὶ ἀλλογενῶν ἐκτίθενται τὰ ἀναγκαῖα ἱστορικῶς. Ἄλλα τινὰ τῶν προλεγομένων μέρη ἠδύνατο νὰ εἶναι συντομώτερα, ἢ καὶ ὅλως νὰ λείπωσιν, οἷον τὰ περὶ τῆς πρώτης ἀρχῆς πάσης γλώσσης ἀνθρωπίνης καὶ ἰδίως τῆς Ἑλληνικῆς καὶ τῶν αὐτῆς διαλέκτων, ὡς καὶ τινα περὶ τῶν Ὀμηρικῶν καὶ ἄλλων ποιημάτων, διότι ταῦτα, ἵνα καλῶς ἐκτεθῶσι, χρῆζουσιν ἀλλοίας μεταχειρίσεως. Ἀλλ' ἡμεῖς σήμερον δὲν θέλομεν νὰ εἴμεθα αὐστηροὶ κριταί, καὶ ἐνθαρρύνοντες ἀσμένως τὸν νέον τῆς Συλλογῆς δωρητὴν εἰς φιλολογικοὺς κόπους, ἐκδοτέους ὅχι σπευστικῶς, καταπαύομεν ἐνταῦθα τὸ παρὸν βι-

βλιογραφικὸν ἡμῶν ἄρθρον, εὐχόμενοι ἵνα ὡς πλεῖστοι τῶν ἡμετέρων λογίων ἐπιδοθῶσιν εἰς ὁμοίας σπουδὰς πρὸς αὐξήσιν τῆς πολυμελοῦς ἐθνικῆς δυνάμεως, ἥτις ἐνυπάρχει εἰς τὴν γλῶσσαν καὶ τὴν φιλολογίαν ἡμῶν.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 13 Ἰουνίου 1866.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ Α. ΚΟΥΜΑΝΟΥΔΗΣ.

Ὁ Βελισσάριος σύγγραμμα τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ Μαρμοντέλλου μεταφρασθὲν ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ ὑπὸ Ἀλεξάνδρου Παγκάλου τεύχος Α'. ἐν Ἀθήναις ἐκ τοῦ τυπογραφείου Λαζ. Δ. Βιλλαρὰ 1866.

Τοιούτων βιβλίων ἱστορικῶν ἠθικῶν καὶ τερπνῶν ἢ μεταφράσεις εἶναι ἐπαινετὴ καὶ ἀξιόζηλος ὅταν γίνεται μετὰ προσοχῆς καὶ ἐπιστασίας· ἀλλ' ὁ μεταφραστὴς τοῦ προκειμένου καὶ τοι δυνάμενος νὰ συμβουλευθῇ ἐτέρας δύο μεταφράσεις προγενεστέρας τοῦ αὐτοῦ βιβλίου, ἂν δὲν ἀπατώμεθα, ὑπέπεσεν εἰς λάθην γλωσσικὰ καὶ ὀρθογραφικὰ οὐκ ὀλίγα δυστυχῶς ἐκτὸς τῶν τυπογραφικῶν. Τούτων τὴν ἀποφυγὴν εὐχόμενοι κατὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ ἐπομένου τεύχους συνιστῶμεν τὸ βιβλίον ὡς ἀνάγνωσμα ὠφέλιμον τῇ νεολαίᾳ.

Ο ΜΑΚΙΑΒΕΛΙΚΟΣ ΙΑΤΡΟΣ.

ΑΦΟΡΙΣΜΟΣ Γ'. (1)

Σπούδαζε ὅσον τὸ δυνατόν ν' ἀποκτήσης τὴν εὐνοίαν τῶν γυναικῶν, καὶ μάλιστα τῶν πλουσίων καὶ προβεβηκυῶν, ἢ ἐκείνων αἵτινες ἔχουσιν ἐπιρροὴν εἰς τὸν κοινωνικὸν βίον.

Εἰς τὰς γυναῖκας θὰ ἀρέσκῃς ἐνδύομενος καθαρὰ (*) καὶ ἀλείφων τὴν κεφαλὴν σου διὰ μύρων, καὶ ἐν γένει φαινόμενος κομψὸς καὶ ὑποχωρητικὸς πρὸς αὐτάς. Κράτει ἄνθη διὰ νὰ τὰ προσφέρῃς εἰς αὐτάς, καὶ ζαχαρωτὰ διὰ τὰ παιδιὰ,

(1) Σημ. Χρυσάλλιδος. Χάριν περιεργείας ἀποσπῶμεν τοὺς ἱατρικοὺς τούτους ἀφορισμοὺς ἀπὸ τῆς Ἀποθήκης τοῦ 1840. Ἄς ἀναγνώσωσιν αὐτοὺς προσεκτικῶς οἱ ἱατροὶ μας καὶ ἂς τὸ ἔχωσιν εἰς μνήμην δασκῶς ἐξασκῶσι τὸ ὄντως δυσχερὲς ἐπάγγελμά των.

(*) Τὴν καθαρὰν στολὴν καὶ τὸ ἀλείμμα τῆς κεφαλῆς ἐπῆνεσαν καὶ ὁ Ἱπποκράτης καὶ ὁ Γαληνός (Περὶ Ἱατρῶν σελ. 6. Ὑπόμνημ. εἰς Ἱπποκρ. Ἐπιδ. 5^η σελ. 138). Ὅταν ὁμῶς στερεώσῃς τὴν ὑπόληψίν σου, ἐμπορεῖς καὶ νὰ ἐνδύεσαι φορέματα ῥυπαρὰ καὶ ἐξεσχισμένα, ὥστε νὰ μὴ διακρίνεσαι ἀπὸ ψωμοζήτην, διότι θέλεις ἐπισύρειν περὶ σισσότερον τὴν προσοχὴν τοῦ κόσμου.

καὶ λέγει, ὅταν ᾖναι εὐμορφα, ὅτι ἔχουσιν ὅλως διόλου τὸ πρόσωπον τῆς μητρὸς. Ἐπισκέπτου αὐτὰς εἰς τὰ θεωρεῖα τοῦ θεάτρου, ἐκτέλει ὅλας τὰς ἐπιθυμίας, καὶ ἀκούει τὰς με ὑπομονὴν, δίδων πάντοτε δίκαιον ὅταν ἔχωσι τὸ ἐλάττωμα νὰ φλυαρῶσι. Θεράπειε καὶ αὐτὰς τὰς θεραπαίνας, ἐὰν ἡξέωρης ὅτι διὰ τινὰ αἰτίαν χαιροῦσι τὴν εὐνοίαν καὶ πίστιν τῆς δεσποίνης των. Ἀλλὰ πρὸ πάντων πρέπει νὰ θυσιάῃς καὶ χαρακτηρὰ καὶ τὸ πᾶν διὰ τὴν ἀποκτήσῃς τὰ ἱλαρὰ βλέμματα μιᾶς πλουτίως γυναικὸς. Ἄν ἐπιτύχῃς τοῦτο ἔσο βέβαιος ὅτι θὰ εἰσαχθῇς εἰς πολλὰς οἰκίας καὶ θὰ θεωρῇται παρὰ πάντων ὡς πάνσοφος. Ἐχε κανόνα νὰ μὴ ἐναντιόνησαι ποτὲ εἰς τὰς γεροντίσσας ὅσον καὶ ἂν παραλαβῶσι περὶ τῆς ἀσθενείας. Καὶ ὅταν τὰς ἀπαντᾷς εἰς τὸν δρόμον σφίγγε τὴν χεῖρά των καὶ ἐρώτα περὶ τῆς υγιείας των. Διότι ἐκ τῶν ἐπαίνων καὶ συστάσεων αὐτῶν παρακινουμένη καὶ ἡ σύζυγος κολακεύει τοῦ ἀνδρὸς τὴν сияγὸνα καὶ τὸν λέγει « Αὐτὸν τὸν ἱατρὸν νὰ μοῦ ἐπάρῃς. » Πολλάκις ἡ οἰκογένεια τοῦ ἀσθενοῦς σοὶ λέγει, « Ἄς ἐρωτήσωμεν καὶ τὴν κυρίαν Πέπαν, ἥτις εἶναι παλαιὸς ἱατρός· ἴσως μᾶς δώσῃ καμμίαν καλὴν συμβουλήν. » Διὰ νὰ μὴ ἀκούσης παρ' αὐτῆς ὅτι « ὁ Ἐξοχώτατος εἶναι υπερῆφανος καὶ δὲν ὑποφέρει νὰ τὸν ὀμιλήσῃ κανεὶς λέξιν, » ὅταν σὲ εἴπωι « ἱατρέ μου, νὰ τῷ δώσωμεν ἓν κλυστῆρι ἀπὸ lattuga; » σὺ ἀποκρίσου « Μάλιστα! δὲν ἠμπορεῖ παρὰ νὰ ὤφελῃσῃ· πλὴν ἐγὼ θὰ ἐπρόσθετα καὶ ὀλίγον ὄξος διὰ νὰ δροσισθῇ τὸ αἷμα καὶ τὸ σικώτι. » Παρομοίως φέρου καὶ πρὸς τὰς ὑπόληψιν χαιρούσας μάμμιας. Ὅταν πολλάκις σὲ ζητῶσιν ἱατρικὰ τῆς ἀρεσκείας των, σὺ, ὅταν αἱ ἀσθενεῖαι εἶναι χρονικαί, συγκατένευε εἰς ὅ,τι ἐπιθυμοῦσι· διότι ἀλλέως κρᾶζουσιν ἄλλον ἱατρὸν εἴτε φανερά, εἴτε κρυφά σου, ὅστις, διὰ νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν νέαν οἰκίαν, ἐκτελεῖ καθ' ὅλα τὴν ἐπιθυμίαν των. Τοιαυτοτρόπως καὶ ὁ πολὺκροτος Θέσσαλος ἐσυγχώρει εἰς τοὺς ἐν Ῥώμῃ προὔχοντας ὅ,τι ἐπεθύμουν (*).

ΑΦΟΡΙΣΜΟΣ Δ'.

Ὅταν εὐρίσκεσαι παρὰ τὴν κλίνην τοῦ ἀσθενοῦς, ἔξευρε νὰ διηγῇσαι πολλὰ καὶ νὰ φλυαρῇς.

Ὁ Ἱπποκράτης συνεβούλευε (**) νὰ μὴ λαλῇ

πολλὰ ὁ ἱατρός μετὰ τοῦ ἀσθενοῦς, ἀλλὰ μόνον τὰ ἀναγκαῖα. Ἀλλὰ τὴν σήμερον πρέπει νὰ κάμνῃς ὅλον τὸ ἐναντίον. Καὶ ἐὰν μὲν θεραπεύῃς ἀνθρώπους πεπααιδευμένους, καὶ τῆς πρώτης τάξεως, ὁμίλει περὶ πολιτικῆς, περὶ ὑπουργείων, καὶ ἐν γένει περὶ ὧν ἀρέσκουσιν εἰς καλλιεργημένον νοῦν. Ἐὰν δὲ ἀνθρώπους χυδαίους ἢ τρίτης τάξεως, διηγοῦ καὶ εἰς τούτους γέα, διότι τὸ νομίζουσι μεγάλην τὴν τιμὴν. Εἰς δὲ τὰς γυναῖκας ὁμίλει περὶ πραγμάτων οἰκιακῶν, περὶ συνοικεσίων, περὶ συρμῶν, τί συνέβη εἰς τὴν θείαν, ἢ θείαν, κατάκρινε μερικῶν τὴν φήμην, ἐκεῖνων μάλιστα μετὰ τὰς ὁποίας ἐξεύρεις ὅτι δὲν ἔχουσι φιλίαν, ἀνάφερε περὶ μυθιστοριῶν, καὶ μάλιστα τῶν νεωτάτων, ἐρώτα τὴν περὶ τούτων γνώμην των, ἂν μάλιστα παρατηρήσῃς ὅτι ἐπαγγέλλονται τὰς σοφάς, ἢ διηγοῦ τὸ περιεχόμενον αὐτῶν, ἂν δὲν ἔτυχε νὰ τὰς ἀναγνώσωσι, καὶ τελείωνε λέγων, « Ἄν ἀγαπᾶτε, κυρία μου, ἐγὼ μετὰ πάσης χαρᾶς σᾶς τὴν προμηθεύω. » Τοιαῦτα πράττων, θέλεις ἀκούειν πάντοτε νὰ σὲ ὀνομάζωσιν ἐξαίρετον ἱατρὸν, καὶ θέλεις ἀποκτήσῃς μεγάλην φήμην. Ἀφοῦ φλυαρῇς ἱκανὴν ὥραν, ἐγέρθητι, καὶ σύρας τὸ ὠρολόγιον εἰπὲ, ἔκθαρμος· « Ἐλθισμόνησα τὴν ὥραν μου ἀπὸ τὴν καλὴν συναπναστροφήν, μολονότι ἔχω τόσας ἐνασχολήσεις, ὥστε ἀκόμη δὲν ἐπρογευμάτισα! »

ΑΦΟΡΙΣΜΟΣ Ε'.

Σπουδαζέ νὰ βλάβῃς τοὺς ὁμοτέχνους σου παντοιοτρόπως.

Τοῦτο δύνασαι πολλαπλῶς νὰ τὸ ἐκτελέσῃς. Ὅταν ἀποθάνῃ τις, ὅστις εἶχεν ἄλλον ἱατρὸν, ἂν αἱ γυναῖκες τῆς οἰκίας ἐκείνης, μὴ οὔσαι εὐχαριστημέναι διὰ τὴν θεραπείαν, σὲ ἐρωτήσωσι, « Sign. D., ἐὰν τὸν ἐφλεβοτομοῦσε, τί στοχάζεσθε, δὲν τὴν ἐγλύτονεν; » ἀποκρίσου σὺ σοβαρῶς, « Δὲν εἶναι ἀμφιβολία » τότε ἐτελείωσε! κἀνεὶς δὲν τὰς μεταπίθει ὅτι δὲν ἔσφαλεν ὁ ἱατρός. Ἡ ἐρώτησον, « Ποῖος ἱατρός ἐθεράπειε τὴν μακαρίτριαν; » καὶ ὅταν σὲ εἴπωσι τὸ ὄνομά του, ἀναστέναντον βαθέως, καὶ εἰπὲ, « Πόσους χρόνους ἠδύνατο νὰ ζῇσῃ ἀκόμη ἡ ἀθλία, ἐὰν... » ἐνταῦθα ἀπόκοψον τὴν ὁμιλίαν, καὶ ὁ κόσμος ἐννοεῖ.

(Ἐπεται ἡ συνέχεια.)

(*) Γαλην. Θεραπευτ. Μεθόδ. Βιβ. Α'. Κεφ. Α'.

(**) Περί Εὐσηχμοσ. σελ. 71. — Εἶπε καὶ ὁ Κέλσος, morbos non eloquentia, sed remediis, curare· καὶ ὁ Μένανδρος, Ἱατροὶ ἀδόλεσχος νοσοῦντι πάλιν νόσος.